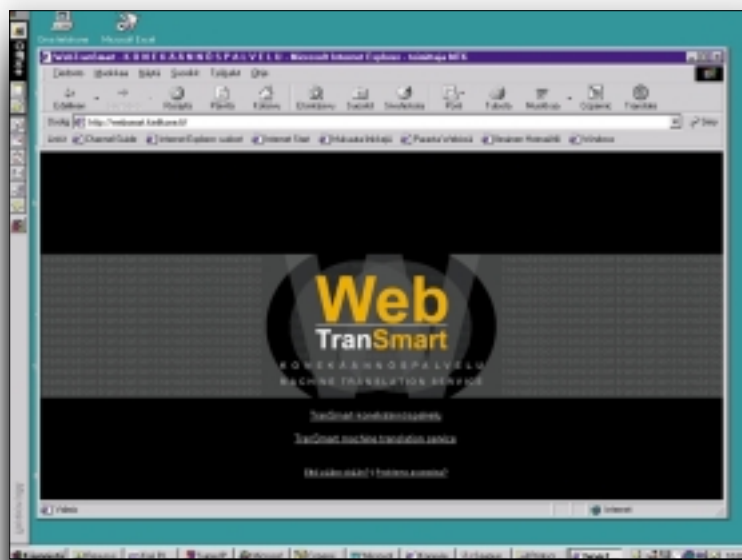

Käännöspalveluja Internetistä

Englannin kielen taito on usein tarpeen Internet-sivuilta. Mutta entä sitten, kun edessä on jotain ilmeisen kiinnostavaa saksaksi tai portugaliksi? Jos oma englannin kielen taito riittää, näiden kielten kääntämisestä englanniksi saattaa olla apua. Internetistä löytyvät "tulkit" ovatkin kokeilemisen arvoisia ilmaispalveluita.

GO Translator -kääntäjän (<http://translator.go.com/>) kielivalikoidussa on englannin ohella viisi muuta kieltä: espanja, italia, portugali, ranska ja saksa. Kukin niistä kääntyy englanniksi ja vastavasti englanninkielinen aineisto kääntyy kullekin niistä. Käännettäväksi voidaan valita kokonainen internet-sivusto tai vain tietty teksti.

Kokonaisia sivuja kääntäessä GO Translator pitää sivun ulkoasun ennallaan. GIF-kuvina sivuille luotuja tekstelementtejä se ei käännä.

Yhteistyökumppanina on vuonna 1968 perustettu koneellisen kääntämisen pioneeri Systran (www.systransoft.com) Systran on toimittanut käännösohjelmia mm. USA:n puolustusministeriölle ja EU:lle. Se markkinoi myös Systran Personal-nimistä käännösohjelmaa. Viiden kieliparin versio maksaa 49 dollaria.

Aivan samanlainen palvelu löytyy AltaVistan kotisivulta (www.altavista.com) kohdasta resources/tools/translate. Se on käytettävyydeltään ja tasoltaan GO Translatorin luokkaa. Myös AltaVistan kääntäjälle voi antaa tekstejä tai nettisivuja käännettäväksi. Sen kielivalikoima poikkeaa jonkin verran GO Translatorista. Joukossa oli vaihtoehtona myös venäjä-englanti. Kirovetsin traktoritehtaan kotisivulta kopioidun tekstin kääntäminen ei onnistunut AltaVistalla alkuunkaan. Englanninkielisen tekstin sijaan näytöllä oli vain käsittämättömät merkkisotkua.

Netissä on GO Translatorin ja AltaVistan lisäksi muita vastaavia käännökoneita, kuten eLingo (www.elingo.com) WorldLingo

(www.worldlingo.com) ja PROMT's online translator (www.translate.ru). Viimeksimainitun palvelun ovat yhteistyössä kehittäneet ranskalaiset ja venäläiset tahot. Sen ohjelma käänsi Kirovets-tekstin vaivatta hyvin ymmärrettäväksi englanniksi.

Ohjelmat kääntävät tekstejä suhteellisen rivakasti ainakin työpaikan nopeilla yhteyksillä. Sivujen ja sivustojen kääntäminen vie enemmän aikaa.

Modeemiyhteyttä käytettäessä kannattanee kopioida vain juuri ne tekstinosat käännettäväksi, joista on kiinnostunut, mikäli kokonaisten sivujen kääntäminen näyttää tahmealta.

PERTTI JALONEN

Myös kotimaisia

Netin kotimaisista käännöspalveluista vanhin on Kielikone Oy:n Web TranSmart (<http://websmart.kielikone.fi/>). Se tuottaa englanninkielistä raakatekstiä suomenkielisestä alkutekstistä. Jälki on ainakin sivuilla olevien käännösesimerkkien mukaan varsin laadukasta.

Tarjolla on perus- ja suurasiakaspalvelu. Peruspalvelusta veloitetaan 10 penniä sanalta. Palvelu vaatii käyttäjätunnuksen (ilmainen) perustamisen.

Käännöksistä maksetaan etukäteen normaalien Internet-pankkiyhteyksien kautta joko ostamalla käännöskiintiötä käyttäjätietojen kautta tai maksamalla palvelun ilmoittama hinta juuri ennen käännöstä. Mikäli raakatekstiin tekee korjauksia ja haluaa kääntää sen uudelleen, korjauskäännöksen veloitus on 3 markkaa sanalta.

1980-luvun alussa perustettu Kielikone kuuluu koneellisen kääntämisen pioneereihin. Uudehko kotimainen alan yrittäjä on hyvinkääläinen Blue Ball Oy (www.blueball.fi). Sen Syntax 7.0 Office Plus käännösohjelman yhden lisenssin (suomi-englanti-suomi) verollinen hinta on 1.390 markkaa. Nettikäännöksiä Blue Ball ei tarjoa.

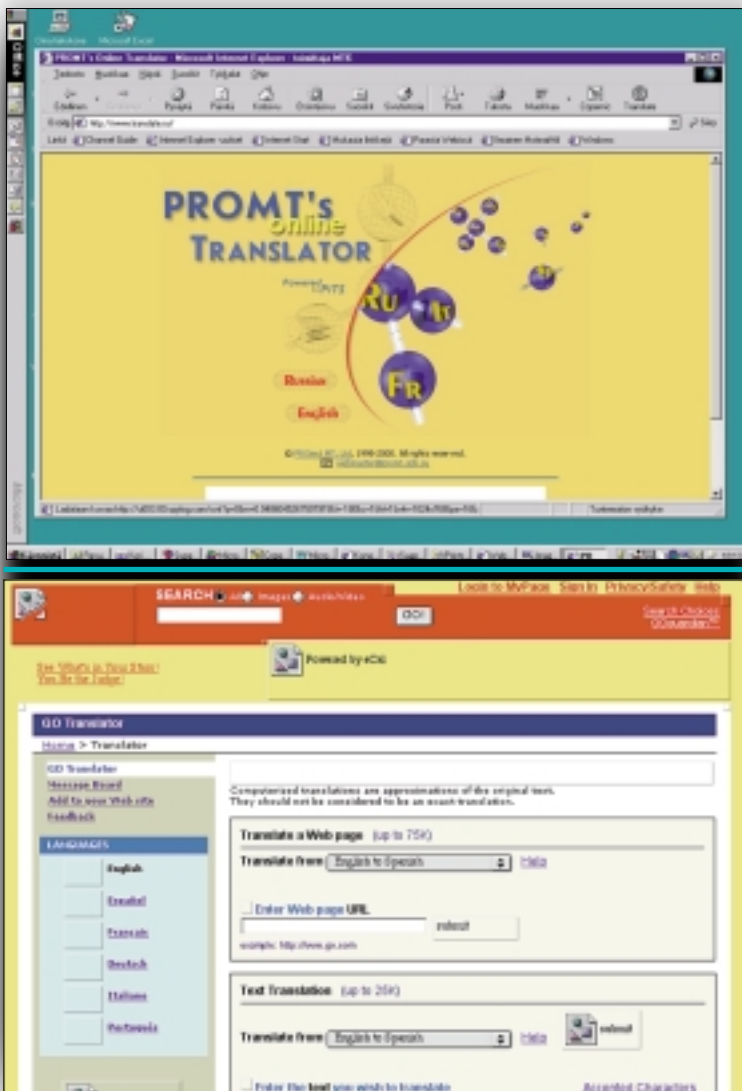
Helppokäyttöisiä

Nettikääntäjän käyttö on äärimmäisen yksinkertaista. Kun käännettävä dokumentti tai nettisivu on kohdalla, sen osoite tai sillä oleva teksti kopioidaan muistiin, avataan käännöspalvelun sivu, valitaan kieli, jolle teksti halutaan käännettävän, sijoitetaan kopioitu URL-osoite tai teksti sille varattuun tilaan ja näpätetään hiirellä translate -painiketta.

GO Translatorissa käännettävän sivun tiedostokoko voi olla enintään 75 kiloa. Tekstidokumentin kokoraja on 25 kiloa eli dokumentti voi olla ihan kohtalai-

Pari käännöstehtävää

sen kokoinen. Muiden palvelussa ei mainita sivujen tai tekstien enimmäiskokoja.

GO Translator ja WorldLingo muistuttavat, ettei tietokonekäännöstä pitäisi pitää alkuperäisen tarkkana käännöksenä, vaan sen karkeana likiarvona. Kuten jäljempänä huomataan, muistutus on aivan aiheellinen. Ylipäättään koneellinen kääntäminen soveltuu parhaita raakatekstin tuottamiseen selkeästä alkutekstistä. Sen saattaminen lopulliseen muotoon jää ihmistyöksi.

Kääntäjä tuottaa parhaimmillaan 10–15 liuskaa laadukasta käännöstekstiä. Tietokoneohjelma pystyy noin 100 liuskan päivävuhtiin edellä mainituin rajoituksin, joten sellaisena se sopii hyvin ammattikäntäjän apuriksi.

Välikieltä kehitetään

YK aloitti vuonna 1996 projektin, jonka kunnianhimoiseksi tavoitteeksi asetettiin se, että kaikki maailman ihmiset voisivat ymmärtää internetiä äidinkielestään riippumatta. Sen myötä on päädytty kehittämään eräänlaista välikieltä (UNL - Universal Networking Language).

Näin esimerkiksi suomenkielinen dokumentti käännettäisiin ensin välielelille. "Välikieliset" dokumentit käänntyisivät sitten mille kielelle tahansa. -Kyllä Konsta Pylkkänen välikäsiä ihmettelisi.

Projektista odotetaan konkreettisia tuloksia jo vuonna 2002.

1.

"Die zur Zeit schwachen Kurse der Aktien in der Landtechnik-Industrie sind Anlass für Same Deutz-Fahr, seine Beteiligung an Agco (Massey Ferguson, Fendt u.a.) aufzustocken. Von bisher knapp 5 % hat der italienische Konzern seine Beteiligung an Agco auf nun "über 5 %" erhöht, meldet Same Deutz-Fahr."

Käännöstulos:

"Same Deutz driving buys Agco shares the at present weak courses of the shares in the agricultural engineering industry to more is cause for same Deutz driving, its participation in Agco (Massey Ferguson, Fendt among other things.) to supplement. From so far scarcely 5 % the Italian company increased, announces its participation in Agco to now "over 5 %" same Deutz driving."(GO Translator)

Kommentti:

GO Translatorin, AltaVistan ja WorldLingon käännösten tekstistä asia jotenkin selviää, vaikka käännös onkin kömpelö. Sanat ovat englantia, mutta lauserakenne ja sanajärjestys muistuttavat saksaa. eLingon käännöstulos jää muita selvästi heikommaksi. Myös teknisen tekstin kääntäminen tuottaa eLingolle suuria vaikeuksia. WorldLingon mukaan ammattitaitoinen kääntäjä veloittaisi tekstinpätän kääntämisestä 85 Australian dollaria.

2.

Трактор К-700А является одной из первых модификаций отечественных колесных энергонасыщенных сельскохозяйственных тракторов. Многолетний опыт эксплуатации этих машин в различных климатических зонах подтверждает их высокую надежность, простоту и удобство обслуживания, эффективность на всех видах сельскохозяйственных работ.

На тракторе К-700А применяется дизельный двигатель ЯМЗ-238НД. На тракторе К-700А устанавливается механическая коробка передач с шестернями постоянного зацепления и фрикционными муфтами переключения передач с гидравлическим приводом, обеспечивающими переключение без разрыва потока мощности

Käännöstulos:

The tractor To - 700A is one of the first updatings domestic wheel ... agricultural tractors. Long-term operating experience of these machines in various climatic zones confirms their high reliability, simplicity and convenience of service, efficiency on all kinds of agricultural works. On a tractor To - 700A diesel engine JAMZ-238ND is applied. On a tractor To - 700A the mechanical box of transfers with ... constant gearing and frictional is established...(PROMT's)

Kommentti:

Teksti ymmärrettävää englantia, jos kohta ihmetyttää, miksi iso kirjain on käännetty To:ksi. Muutama sana jäi kääntämättä, ja käännös loppui yllättäen kesken. Missään PROMT'sin sivulla ei näet mainita, että tarjolla on hyvin rajoitettu demoversio.